

Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας
Τ.Θ. 13801
TK 10310, Αθήνα
<http://www.epe.org.gr>
e-mail: info@epe.org.gr
Τηλέφωνο/Fax: 211 7907675

Διοικητικό Συμβούλιο:
Κυριακός Δημήτρης (Πρόεδρος)
Γιάννης Κιομουρτζής (Αντιπρόεδρος)
Χάρης Γεωργίου (Γεν. Γραμμ.)
Φώτης Αλεξάκος (Ειδ. Γραμμ.)
Λένα Καπετανάκη (Ταμίας)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ανακοίνωση σχετικά με την κατάρτιση του γενικού προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2016 για τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και την Έρευνα

Αθήνα, 9-10-2015

Η Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας (ΕΠΕ) παρακολουθεί με ενδιαφέρον και προσμονή τους σχεδιασμούς και τις πρόσφατες εξαγγελίες της νέα κυβέρνησης σχετικά με την προετοιμασία σ/ν για την Έρευνα και την Καινοτομία.

Ο αναπληρωτής υπουργός Έρευνας κ. Φωτάκης ανέφερε χαρακτηριστικά¹ ότι: «...θα δημιουργηθεί ανεξάρτητο Ταμείο για την Έρευνα και την καινοτόμο Επιχειρηματικότητα, στο πλαίσιο σαρωτικών αλλαγών που αναμένονται στην εκπαίδευση...» Μάλιστα χαρακτήρισε τη σημερινή γενιά νέων επιστημόνων ως **την πιο μορφωμένη αλλά «τόσο άτυχη γενιά»**. Στην ομιλία του στη Βουλή, στα πλαίσια της συζήτησης επί των προγραμματικών δηλώσεων και την ψήφο εμπιστοσύνης (5-7/10/2015), ο κ. Φωτάκης στάθηκε ιδιαίτερα στην μεγάλη σημασία της επένδυσης στη Γνώση, στους νέους Έλληνες επιστήμονες και στο σταμάτημα της «**επιστημονικής μετανάστευσης**» (**brain drain**) στο εξωτερικό, κατά μεγάλη πλειοψηφία για οικονομικούς λόγους (ανεργία).

Φυσικά όλα τα παραπάνω δείχνουν πολύ θετικά και ελπιδοφόρα. Όμως ταυτόχρονα, στις 5/10/2015, το Υπουργείο Παιδείας απέστειλε σε όλα τα Πανεπιστημιακά ιδρύματα

1 Βλ. σχετικά: "Προετοιμάζεται ο νέος Νόμος για την Έρευνα και την Καινοτομία (...)" (ICTplus.gr, 6/10/2015) -- <http://is.gd/wp7qxZ>

της χώρας εξαιρετικά επείγον αίτημα², με το οποίο ζητούσε από τις Πρυτανικές Αρχές **να αποστείλουν εντός δύο ημερών** το συνοπτικό προϋπολογισμό του ιδρύματός τους για το οικονομικό έτος 2016. Στην εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας ξεκαθαρίζεται πως ο προϋπολογισμός τους πρέπει να είναι **αυστηρώς πλεονασματικός κατά τουλάχιστον 3%** επί των συνολικών εσόδων τους, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν ανεξόφλητων υποχρεώσεων του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Σύμφωνα με την "Κατάρτιση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης Οικονομικού Έτους 2016"³, **τα συνολικά κονδύλια που προβλέπονται για τα ΑΕΙ της χώρας θα είναι μειωμένα κατά -20%**. Η δραστική αυτή μείωση της κρατικής επιχορήγησης των ΑΕΙ έρχεται μετά από μια σειρά ανάλογων μειώσεων τα τελευταία χρόνια⁴. Συγκεκριμένα, το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) λάμβανε πριν έξι χρόνια επιχορήγηση ύψους 45 εκατ. ευρώ (2009). Την επόμενη χρονιά (2016) θα κληθεί να λειτουργήσει με έσοδα μόλις 9,5 εκατ. ευρώ από τον τακτικό προϋπολογισμό συν περίπου 7 εκατ. ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΠ).

Σε ανακοίνωσή τους⁵, οι Πρυτανικές Αρχές του ΕΚΠΑ αναφέρουν χαρακτηριστικά ότι μετά από δραστικές περικοπές περίπου -40% στα πάγια έξοδα του ιδρύματος, το κόστος λειτουργίας των βασικών υποδομών του ανέρχεται στα 11 εκατ. ευρώ. Το κονδύλιο που έλαβε για το έτος 2015 ήταν 10 εκατ. ευρώ και τώρα του ζητείται να λειτουργήσει στο έτος 2016 με **περαιτέρω μείωση** στα 9,5 εκατ. ευρώ. Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά μέλη της διοίκησης, **τα ποσά αυτά δεν επαρκούν πλέον ούτε για την εξόφληση εντελώς βασικών ανελαστικών υποχρεώσεων**, όπως λογαριασμοί ΔΕΚΟ, φύλαξη, καθαριότητα, ενοίκια, τηλεπικοινωνίες, θέρμανση, κτλ.

Παρόμοια κατάσταση παρατηρείται και στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), όπου η προβλεπόμενη μείωση στον προϋπολογισμό ανέρχεται στο -25% σε σχέση με πέρυσι, αφού καλείται πλέον να λειτουργήσει με λιγότερα από 3 εκατ. ευρώ. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι, ενώ η συνολική επιχορήγηση του ΕΜΠ ήταν 3,2 εκατ.

- 2 Υπουργείο Παιδείας, Αρ.Πρωτ. 155740/05-10-2015/Β2: "Υποβολή συνοπτικών προϋπολογισμών οικ. έτους 2016" -- <http://www.tovima.gr/files/1/2015/10/egkykliosAEI.pdf>
- 3 Υπουργείο Οικονομικών / Γεν. Λογιστήριο του Κράτους, Αρ. Πρωτ: 2/40404/ΓΠΓΚ: "Κατάρτιση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης Οικονομικού Έτους 2016" -- <http://www.tovima.gr/files/1/2015/10/proyopAEI.pdf>
- 4 Βλ. σχετικά: "Μειωμένος κατά 20% ο προϋπολογισμός για τα ΑΕΙ" (Το ΒΗΜΑ, 6/10/2015) -- <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=743775>
- 5 Εθν. Καποδ. Πανεπ. Αθηνών (ΕΚΠΑ): "Ανακοίνωση των Πρυτανικών Αρχών σχετικά με την κατανομή των εσόδων του ΕΛΚΕ για το 2015" (7/10/2015).

ευρώ (2015), τα έξοδα των λογαριασμών ΔΕΗ και μόνο ανέρχονταν στο ποσό των 3,8 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών το 2016 καλείται να λειτουργήσει με κονδύλιο μειωμένο κατά -20% σε σχέση με πέρυσι, λιγότερο πλέον από 2,4 εκατ. ευρώ. Όπως αναφέρει ο Πρύτανης κ. Γάτσιος, αυτό σημαίνει ότι «...απλούστατα δεν μπορεί καν να καταρτιστεί προϋπολογισμός.» Για το Πανεπιστήμιο Πατρών, η Πρύτανης κα Κυριαζοπούλου αναφέρει⁶ πως και εκεί προβλέπεται μείωση της κρατικής επιχορήγησης κατά -20%.

Συνολικά, την τελευταία 5ετία της περιόδου της βαθιάς οικονομικής δυσχέρειας (2010-2015), **τα ακαδημαϊκά ιδρύματα της χώρας έχουν υποστεί μειώσεις στην κρατική επιχορήγηση που σωρευτικά ξεπερνά το -80%**. Αυτό σημαίνει ότι τα μεγαλύτερα ΑΕΙ πρέπει σήμερα να λειτουργούν με περισσότερους φοιτητές, αναλογικά αυξημένα πάγια έξοδα και ανελαστικές δαπάνες, με το 1/5 των κονδυλίων που λάμβαναν πριν πέντε χρόνια από τον κρατικό προϋπολογισμό. Να σημειωθεί επίσης ότι με την υπογραφή και εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος (PSI) το 2012, **τα ταμειακά αποθεματικά των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας βρέθηκαν εν μία νυκτί «κουρεμένα»** κατά μέσο όρο⁷ κατά -70%, χωρίς να έχει γίνει έκτοτε καμία ενέργεια ανακεφαλαιοποίησής τους. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι, μετά από τρία χρόνια ελλειπών κρατικής χρηματοδότησης κατά έτος και κατά συνέπεια παράλληλη άντληση κεφαλαίων από τα όποια εναπομείναντα αποθεματικά τους, σήμερα τα ακαδημαϊκά ιδρύματα βρίσκονται μπροστά σε **απόλυτο οικονομικό αδιέξοδο** και δεν μπορούν πλέον να λειτουργήσουν.

Το πως συνδέονται οι παραπάνω δραστικές περικοπές της κρατικής επιχορήγησης των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ φαίνεται από την αναφορά των Πρυτανικών Αρχών του ΕΚΠΑ στην πρόσφατη ανακοίνωσή τους:

«...Δυστυχώς ο τακτικός προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου μπορεί να καλύψει πλέον ένα εξαιρετικά μικρό μέρος της αναγκαίας συνολικής χρηματοδότησης για την εκπαίδευση και την έρευνα, ύψους κάτω των 500

6 Βλ. σχετικά: "Πάτρα: Κι άλλη μείωση στον προϋπολογισμό για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου - Μειωμένος κατά 20% για το 2016" (8/10/2015) -- <http://www.thebest.gr/news/index/viewStory/357127>

7 Από τα πρακτικά της Βουλής, επερωτήσεις κομμάτων εκείνη την περίοδο αναφέρουν (συνοπτικά): ΤΕΙ Αθήνας 9,1 εκατ.€, ΤΕΙ Πάτρας 5 εκατ.€, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης 7,9 εκατ.€, ΤΕΙ Καβάλας 1,6 εκατ.€, ΤΕΙ Σερρών 3,5 εκατ.€, ΤΕΙ Δυτ. Μακεδ. 300.000€, ΤΕΙ Λαμίας έχασε όλα τα αποθεματικά του γιατί η Τράπεζα Λαμίας έκλεισε, Πανεπ. Αθήνας (ΕΚΠΑ) 13 εκατ.€, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) 31 εκατ.€, Πανεπ. Μακεδονίας 4,5 εκατ.€, Πάντειο Πανεπ. 8 εκατ.€, Πανεπ. Κρήτης 833.000€, Πανεπ. Ιωαννίνων 1,2 εκατ. €, (κ.ο.κ.) - Μόνο για τα ΤΕΙ, η συνολική απώλεια υπολογίζεται περίπου στα 2/3 (-67%) των αποθεματικών τους, δηλαδή από τα 150 εκατ. € στα 50 εκατ. €.

χιλιάδων ευρώ, και προβλέπεται να καλύψει ελάχιστα από τα βασικά λειτουργικά έξοδα για την εκπαίδευση (χαρτί, μικρό αριθμό υπολογιστών, μικρό μέρος αντιδραστηρίων, μικροέξοδα κ.λπ.)...»

Παράλληλα, εδώ και αρκετά χρόνια ο κρατικός προϋπολογισμός έχει πάψει να χρηματοδοτεί σχεδόν εντελώς το **Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ)** για τις ηλεκτρονικές συνδρομές σε επιστημονικά περιοδικά και εκδόσεις. Σε ανακοίνωσή⁸ του τον περασμένο Ιούνιο, ο ΣΕΑΒ ενημέρωνε την ακαδημαϊκή κοινότητα και τα ερευνητικά ιδρύματα που υποστηρίζει ότι βρίσκεται πλέον σε **πλήρη αδυναμία διατήρησης της πρόσβασης της βιβλιογραφικές πηγές**, λόγω μη εξόφλησης των συνδρομών του προηγούμενου έτους και της λήξης της «περιόδου χάριτος» (opt-out) που είχε καταφέρει να πάρει δύο φορές από τους εκδότες εντός του 2015.

Η ΕΠΕ βρίσκεται σε στενή επικοινωνία με το ΣΕΑΒ και θα επανέλθει στο θέμα με νεότερη, αναλυτικότερη ανακοίνωση. Από τη συνεργασία και τη λεπτομερή πληροφόρηση που λάβαμε από τους υπαλλήλους του ΣΕΑΒ γνωρίζουμε ότι **εντός του τρέχοντος έτους δεν έχει δοθεί ούτε ένα ευρώ για την εξόφληση και την ανανέωση των συνδρομών**. Κάποιοι εκδότες έχουν δεχθεί ειδικά μειωμένα συμβόλαια λόγω της οικονομικής δυσχέρειας της Ελλάδας τα τελευταία χρόνια, άλλοι έχουν επιδείξει μεγάλη υπομονή σε ανεξόφλητες συνδρομές προηγούμενων ετών, ενώ πολλές από τις συνδρομές έχουν επιλεκτικά διακοπεί εντελώς. Τα τελευταία χρόνια η αποπληρωμή των συνδρομών του ΣΕΑΒ βασίζεται αποκλειστικά σε έκτακτα κονδύλια (όχι τακτικό προϋπολογισμό) που προέρχονται από ένταξη σε αναπτυξιακά προγράμματα είτε του ΕΣΠΑ, είτε του ΠΔΠ. Ως εκ τούτου, η κρατική επιχορήγηση περιορίζεται στο ποσοστό συμμετοχής με εθνικούς πόρους στο ΕΣΠΑ (10-15%) και σε προγράμματα του ΠΔΠ που σχεδόν πάντα συρρικνώνονται ή ακυρώνονται εντελώς λόγω της οικονομικής δυσχέρειας και των αποκλίσεων των κρατικών προϋπολογισμών των τελευταίων ετών.

Αποτέλεσμα όλων αυτών των συνθηκών είναι τα Πανεπιστήμια, ΤΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας να βρίσκονται συχνά (κάθε 12-18 μήνες), για διάστημα πολλών εβδομάδων ως και μηνών, **χωρίς πρόσβαση σε βιβλιογραφικές πηγές και ουσιαστικά χωρίς «πρώτη ύλη» στις βιβλιοθήκες τους**. Δεν χρειάζεται να εξηγήσει κανείς ότι το σύνολο του ακαδημαϊκού και ερευνητικού έργου, από την κατάρτιση υλικού για τη διδασκαλία μαθημάτων μέχρι την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών, ουσιαστικά μπαίνει σε ιδιότυπη «στάση», καθώς δεν μπορεί να περαιωθεί

8 Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ): "Διακοπή των συμβάσεων του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών" (24/6/2015) -- http://www.heal-link.gr/list_all_news.php

σχεδόν καμία σχετική εργασία.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν ένα μικρό μόνο μέρος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας. Είναι αδύνατο να μιλάμε σήμερα για ανάπτυξη, για ένταση της Έρευνας και για Οικονομία της Γνώσης, όταν **τα Πανεπιστήμια δεν έχουν χρήματα ούτε καν για την καθαριότητα ή για τη ΔΕΗ, οι βιβλιοθήκες τους δεν έχουν πρόσβαση στη διεθνή βιβλιογραφία και οι νέοι επιστήμονες και ερευνητές δεν έχουν κανένα λόγο ή τρόπο να παραμείνουν στην Ελλάδα** για να δουλέψουν στο αντικείμενο που αγαπούν και που έχουν ήδη αφιερώσει πολλά χρόνια από τη ζωή τους.

Η ΕΠΕ, έχοντας επίγνωση της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης της χώρας, **ζητά επιτακτικά εν όψη της κατάρτισης του νέου προϋπολογισμού:**

(α) Τη διασφάλιση επαρκών κονδυλίων για την **κανονική λειτουργία** και τη **διασφάλιση της ποιότητας σπουδών** σε όλα τα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας, καθώς και του έργου των ερευνητικών ιδρυμάτων.

(β) Την άμεση εξεύρεση κονδυλίων για την υποστήριξη της ομαλής λειτουργίας του ΣΕΑΒ και της **αποκατάστασης της πρόσβασης σε όλες τις βιβλιογραφικές πηγές.**

(γ) Την επισταμένη μέριμνα σε κάθε επίπεδο, εκπαιδευτικό, οικονομικό, φορολογικό, για τους νέους επιστήμονες και ερευνητές της χώρας, ώστε να υπάρξει **ανάσχεση του φαινομένου της «επιστημονικής μετανάστευσης»** (brain drain) στο εξωτερικό.

Η ΕΠΕ αποτελεί στρατηγικό πυλώνα στην εθνική αναδιοργάνωση της Παιδείας και της Έρευνας, για την κατάρτιση μιας αποτελεσματικής και ρεαλιστικής Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής. Παραμένει, όπως πάντα, στη διάθεση κάθε υπουργείου, Δημόσιου φορέα και οργανισμού, για την συμβολή της με την επιστημονική κατάρτιση και την τεχνογνωσία που μπορεί να προσφέρει.

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας

URL: <http://www.epe.org.gr> , mailto:info@epe.org.gr